

1. Ettevõtte andmed

Ettevõtte nimi:	IDA Sihtasutus (International Dispensary Association Foundation)
Tegevusala:	Mittetulunduslikel eesmärkidel esmatähtsate ravimite ja meditsiinitarvete pakkumine
Põhitegevus:	IDA pakub madala ja keskmise sissetulekuga riikides kindla kvaliteediga tooteid võimalikult madala hinnaga Täiendavalt pakub IDA ka hankeagentuuri teenuseid ja ravimite pakkumise juhtimise alast konsultatsiooni ning koolitust
Linn/riik:	Amsterdam, Holland
Asutamisaasta:	1972
Ettevõtte asukohtade arv (2004):	6; De Meern (Holland), Maarsen (Holland), India, Hiina, Keenia
Kodulehekülg:	www.idafoundation.org
Töötajate arv (2004):	Täistööajaga 90, osalise tööajaga 20; naisi 45, mehi 65
2004. aasta käive (€):	60 000 000

2. Vastutustundliku äritegevuse põhiteemad

Vastutustundliku tegevuse valdkonnad:	☐ Ärieetika ☐ Töökoht ☐ Keskkond ☒ Turg ☐ Kogukond
Põhiküsimused:	<ul style="list-style-type: none"> ■ Kvaliteedikontroll tootmises ja transpordis kogu tarneahela ulatuses ■ Õiglased kaubanduspõhimõtted toodete pakkumisel ja müümisel (roheline märgistus) ■ Suhted hankijate ja äripartneritega (tähelepanu hankijatest tarbijateni, eriti arenguriikides kohaliku meditsiinitööstuse toetamisel)
Motivaatorid vastutustundlikuks tegutsemiseks:	Soov pakkuda madala ja keskmise sissetulekuga riikide mittetulundussektorile kõrge kvaliteediga meditsiinitooteid võimalikult madala hinnaga
Näited vastutustundliku ettevõtluse rakendamiseks:	<ul style="list-style-type: none"> ■ IDA on töötanud rohkem kui 30 aastat oma peakontoris Amsterdams. Keskkond, milles organisatsiooni kliendid töötavad, muutub pidevalt ning IDA tundis samuti vajadust kohaneda, et olla muutuste eesotsas ning võimeline pakkuma oma klientidele parimat teenust. 2005. aasta jaanuaris avas IDA oma esimese regionaalse kontori Keenias Nairobis, mis keskendub Eritreal, Etioopiale, Keeniale, Malaavile, Somaaliale, Sudaanile, Tansaaniale, Ugandale ja Sambiale
Kas nimetatud tegevused on osa laiemast äristrateegiast? Jah/Ei? Kuidas?	<p>Jah, vaata ülalt. Lisaks:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ soovitakse koolitada kohalikke inimesi ravimite tootmise ja pakkumise ekspertideks ■ kohalike vabrikute stimuleerimine või nendega koostöö tegemine madala sissetulekuga riikides nagu näiteks India ja Hiina
Ärilised kasud:	<ul style="list-style-type: none"> ■ Väga hea maine (kliientide tagasiside ja arvu järgi otsustades) ■ Rahvusvaheline tunnustus
Sidusgrupid/kasusaajad:	<ul style="list-style-type: none"> ■ Patsiendid arenguriikides ■ Kohalikud erialaspetsialistid ■ Arenguriikide kohalikud algatused (majandus)
Kasud ühiskonnale/ sidusgruppidele:	<ul style="list-style-type: none"> ■ Kohalike algatuste toetamine ja koolituste pakkumine ravimite tootmisel ja hankimisel ■ Madalama hinnaga ravimid ■ Kohaliku majanduse stimuleerimine
Keda ja kuidas teavitati oma tegevusest:	<ul style="list-style-type: none"> ■ Maailma Terviseorganisatsioon (World Health Organisation, WHO) ■ Valitsused, kohalikud omavalitsused ja Hollandi valitsus

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ravimite hankijad
Auhinnad/sertifikaadid/ muu tunnustus:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ISO 9001:2000 ▪ GMP sertifikaat (<i>Good Manufacturing Practice Regulations</i> on standard, mida annab välja USA Toidu- ja Raviamet)
Väljakutsed algatuste elluviimisel:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ IDA alustas kohe alguses vastutustundliku äritegevusega ning kõige raskem oli leida sobivaid partnereid, kes töötaksid vastavalt õiglase kaubanduse põhimõtetele. Aeg-ajalt puututakse kokku partneritega, kes ei järgi õiglase kaubanduse põhimõtteid või kes püüavad müüa valesid ravimeid. Sellistel juhtudel lõpetab IDA koostöö ja hävitab nendelt partneritelt tulnud tooted.
Täiendav informatsioon:	-

3. Vastutustundliku äritegevuse kirjeldus

Ettevõtte ühiskondlikku vastutust rakendatakse kolmes põhivaldkonnas:

1. õiglase kaubanduse ja toomise põhimõtete järgimine,
2. toodete kontrollimine hankijast kliendini,
3. kohaliku elu toetamine kohalike spetsialistide koolitamise ja kohaliku tööstuse arendamise kaudu.

Edutegurid:

1. pidev sisemine ja välimine kvaliteedi kontroll,
2. töötamine heade toodetega (kulude vähendamiseks tegeletakse patenteerimata toodetega),
3. kohalike algatuste stimuleerimine.

Pidev sisemine ja välimine kvaliteedi kontroll

IDA kvaliteedikontroll katab kogu tarneahela tooraine tootjatest kuni valmistoodete lõptarbijani jõudmiseni.

GMP nõuetega vastavuse kindlustamiseks valitakse hankijaid ja tootjaid väga hoolikalt, keda inspekteeritakse tihti IDA farmatseutide poolt, et kontrollida WHO/GMP juhendite järgimist. Iga potentsiaalne tootja peab tegutsema vastavuses GMP standardiga, samuti hinnatakse teda toormaterjali päritolu, järjepidevuse ja tootespetsifikatsioonide järgi.

Töötamine heade toodetega (kulude vähendamiseks tegeletakse patenteerimata toodetega)

Esmatähtsad ravimid püütakse teha töötavas tervishoiusüsteemis kättesaadavaks igal ajal vajalikus koguses, kindla kvaliteedi ja asjakohase informatsiooni ning hinnaga, mida üksikisikud ja kogukond saavad endale lubada.

Kohalike algatuste stimuleerimine

IDA sihtasutus on üle 30 aasta töötanud eesmärgiga parandada kvaliteetsete ravimite kättesaadavust. Muutuvates oludes on üha enam välja töötatud spetsiifilist laadi ravimeid. Et kindlustada ravimite jõudmine võimalikult paljudeni lühima võimaliku aja jooksul ning minimaalsete kuludega, on vaja spetsiifilisi teadmisi, mida on vaja pidevalt edasi arendada. Selle jaoks on IDA loonud IDA Solutions algatuse.

IDA tegevuse üks edutegur on võime pakkuda tervishoiujuhtimisoskusi ja tõsta kohaliku suutlikkust avaliku tervishoiusüsteemi kujundamisel, mis aitab kindlustada kvaliteetsete tervishoiuteenuste kättesaadavuse madala ja keskmise sissetulekuga riikides.

IDA Solutions kliendid on ravimiametid, tervishoiuministeriumid, ravimimüüjad, rahvusvahelised doonororganisatsioonid, haiglad, hulgimüüjad, hankijad ja farmaatsiaettevõtted, kes soovivad toetada IDA Solutions missiooni.

IDA sihtasutus põhines juba algusest peale ühel vastutustundliku ettevõtluse valdkonnadest – kogukonnal. Sihtasutus loodi selleks, et teha võimalikuks hea kvaliteediga ravimite kättesaadavus kolmandas maailmas. Tegevuse laienedes said ka teised vastutustundliku ettevõtluse valdkonnad IDA põhimõtete osaks, näiteks võtab IDA turul tegutsedes vastutuse toodete eest hankijatest klientideni. Õiglase kaubandus on IDA sihtasutuse jaoks väga oluline.

4. Kasutamine koolitusel

A) Täiendav teave antud juhtumikirjelduse kasutamiseks koolitusel (olulisuse kriteeriumid: vastutustundliku ettevõtluse valdkonnad)

MÄRKUS: Projektimeeskond on teadlik, et sihtasutus ei ole ettevõtte. Sellest hoolimata ning tulenevalt sihtasutuste erilisest vormist Hollandis – seda juhitakse nagu ettevõtet, va kasumi taotlemine – ning arvestades juhtumiuuringu sisukust, otsustati seda vastutustundliku ettevõtluse näidet tutvustada.

Sihtasutuse kirjeldus

Hoolimata sellest, et juriidiliselt on IDA sihtasutus, on ta eesmärgid ja tegevusviis võrreldavad tavalise väike- ja keskmise suurusega ettevõttega. Ainus erinevus on see, et kasum ei lähe omanikule, vaid seda kasutatakse organisatsiooni eesmärkide täitmiseks.

IDA sihtasutus on tüüpiline neljanda sektori organisatsioon. Teistes Euroopa riikides võiks ta esineda sotsiaalse ettevõtte vormis.

Hollandis on tuhandeid sihtasutusi, millel on samad kohustused nagu väikese- ja keskmise suurusega ettevõtetel (maksude maksmine, seadustest kinnipidamine jms).

Äritegevus kolmanda maailma riikidega

Äritegevus kolmanda maailma riikidega ei ole kerge ning sisaldab mitmeid riske. Käesoleval juhul oli see sihtasutuse peamine eesmärk ning sellega oli kerge algust teha, kuna see põhines mittetulunduslikul filosoofial. Teine tugevus IDA puhul on „maksete“ tegemine klientidele rahvusvaheliste organisatsioonide (Maailma Tervishoiuorganisatsioon, Punane Rist) kaudu.

Ida „kasum“ suunatakse arenguriikide kohaliku tööstuse ja majanduse arendamiseks. See on viis, kuidas need riigid saavad teistest vähem sõltuvaks. Tegemist on pikaajalise eesmärgiga, mis tugineb ka muudele poliitilistele otsustele maailmas.

Ka tavaetevõtetel on võimalik kolmanda maailmaga äri teha, seda isegi siis, kui ettevõtte tegutseb ainult kohalikul või riigi tasandil. Tutvu kaasusega number 8 (Natura Pura), kus on samuti tegemist tootjatega arenguriikides, või kaasusega number 1 (Van Dorp Installaties), mis lõi ettevõtte sihtasutuse, et toetada orbusid Ugandas, pakkudes neile peavarju, haridust ja juurdepääsu töajourule.

Sihtasutused ja sotsiaalsed ettevõtted: kuidas alustada omas riigis

Sarnaselt tavalise ettevõttega peaks sotsiaalne ettevõtte alustama äriplaani, turu-uuringute ja strateegilise plaaniga. Olenevalt kohalikest oludest, peab leidma sobiva juriidilise vormi, mis võimaldab sotsiaalsel ettevõttel oma eesmäärke täita. Tavaliselt peab sotsiaalse ettevõtte vormistamisel sihtasutusena järgima teistsuguseid reegleid. Näiteks Hollandis on vaja luua nõukogu, kus on vähemalt kolm liiget, kes vastutavad sihtasutuse juhtimise eest. Palun tutvuda oma kohaliku seadusandlusega.

B) Pedagoogilised ettepanekud antud juhtumikirjelduse kasutamiseks koolitusel (olulisuse kriteeriumid: vastutustundliku ettevõtluse valdkonnad)

Antud juhtumikirjeldus on näide sotsiaalsest ettevõttest.

Aruteluteemad:

- neljanda sektori organisatsioonid
- tootekontroll kogu tarneahela ulatuses
- õiglane kaubandus
- ravimite kättesaadavus arenguriikides
- ettevõtte sotsiaalsed võimalused